

HALMASHAURI YA WILAYA YA KILWA

MPANGO WA USIMAMIZI SHIRIKISHI WA

MSITU WA KIJJI CHA NGEA

MPANGO HUU UMEANDALIWA NA SERIKALI YA KIJJI CHA NGEA

TAREHE NOVEMBA 2019

YALIYOMO

1:	UTANGULIZI.....	3
1.1	Umiliki wa Msitu	3
1.2	Lengo Kuu la Mpango wa Usimamizi	3
1.3	Madhumuni	3
1.4	Mfumo wa Usimamizi	3
1.5	Muda	4
2:	HISTORIA FUPI YA MPANGO KAZI.....	5
2.1	Jamii.....	5
2.1.1	<i>Hali ya Kiuchumi na Kijamii .....</i>	<i>5</i>
2.2	Maelezo kuhusu Msitu	6
2.2.1	<i>Mahali ulipo Msitu na Ukubwa Wake .....</i>	<i>6</i>
2.2.2	<i>Vyanzo vya Maji.....</i>	<i>6</i>
2.2.3	<i>Hali ya Udongo .....</i>	<i>6</i>
2.2.4	<i>Uoto wa Asili na Mazingira. ....</i>	<i>6</i>
2.2.5	<i>Jamii za Miti ya Mbao.....</i>	<i>6</i>
2.2.6	<i>Mazao Yasiyotimbao .....</i>	<i>6</i>
2.2.7	<i>Wanyama Pori na Jamii za Mimea .....</i>	<i>7</i>
2.3	Maeneo Madogo ya Usimamizi.	7
2.3.1	<i>Mambo ya Asili & Haki za Kijadi .....</i>	<i>7</i>
2.3.2	<i>Historia ya Nyuma .....</i>	<i>7</i>
2.3.3	<i>Matumizi ya Sasa .....</i>	<i>7</i>
3:	MWONGOZO WA MATUMIZI YA MAZAO YA MISITU.	8
3.1	Matumizi ya Msingi	8
3.2	Matumizi Huru ya Msitu.....	8
3.3	Shughuli katika Misitu Zitakazotozwa Ushuru	8
3.4	Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji.....	8
3.4.1	<i>Utaratibu wa Kupata Leseni ya Uvunaji Miti ya Mbao. ....</i>	<i>9</i>
3.4.2	<i>Mazao Mengine ya Misitu Yatakayokatiwa Leseni .....</i>	<i>10</i>
3.5	Matumizi Yasiyoruhusiwa ndani ya Msitu	10
4:	HAKI, MANUFAA NA MAJUKUMU YA WADAU.....	11
4.1	Kijiji	11
4.1.1	<i>Haki.....</i>	<i>11</i>
4.1.2	<i>Manufaa .....</i>	<i>11</i>
4.1.3	<i>Majukumu ya Serikali ya Kijiji.....</i>	<i>11</i>
4.1.4	<i>Majukumu ya Kamati ya Maliasili .....</i>	<i>12</i>
4.1.5	<i>Majukumu ya Wanakijiji .....</i>	<i>12</i>
4.2	Halmashauri ya Wilaya.....	12
4.2.1	<i>Haki.....</i>	<i>12</i>
4.2.2	<i>Manufaa .....</i>	<i>12</i>
4.2.3	<i>Majukumu.....</i>	<i>13</i>
4.3	Serikali Kuu	13

4.3.1	Manufaa	13
5:	SHUGHULI ZA KUENDELEZA NA KUTUNZA MSITU	14
5.1	Mikakati ya Jumla ya Kuendeleza Msitu	14
5.2	Ulinzi wa Msitu	14
5.2.1	Ushirikishwaji wa Jamii katika Ulinzi wa Msitu.....	14
5.2.2	Walinzi wa Doria	14
5.3	Kusafisha Mpaka na Barabara za Moto	15
6:	MAPATO NA USIMAMIZI WA MAZAO YA MSITU	16
6.1	Vyanzo vya Mapato	16
6.2	Mgawanyo wa Mapato kwa Wadau.....	16
6.3	Matumizi ya Mapato	16
6.4	Ukusanyaji na Utunzaji wa Fedha.....	16
6.4.1	Vitabu Muhimu vya Kutunza Kumbukumbu Vinavyotakiwa	17
6.4.2	Taarifa ya Mapato na Matumizi.....	17
6.4.3	Kuwajibishwa.....	17
7:	UFUATILIAJI NA TATHIMINI	18
7.1	Ufuatiliaji	18
7.2	Tathimini ya Kati na ya Mwisho.....	18
	UHALALI WA MPANGO.....	19
	MpangowaUsimamiziMisu.....	19
	MarekebishoyaMpango.....	19
	KIAMBATISHO A : RAMANI ZA KIJILI NA MSITU	20
	Ramani inayoonyesha Mipaka ya Kijiji.....	20
	Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Kijiji	22
	Kazi za Kila Mwaka.....	23
	Kazi za Mwaka wa Kwanza	23
	Kazi za Mwaka wa Pili	24
	KIAMBATISHO C : VIWANGO VYA USHURU.....	24
	SHERIA NDOGO.....	25

SURA YA KWANZA

1: UTANGULIZI

Sera ya Taifa ya Misitu ya mwaka 1998 inatoa kipaumbele kwa jamii kushirikishwa katika usimamizi wa misitu. Pia sera inasisitiza mchango wa sekta ya misitu katika kukuza kipato cha jamii ili kupunguza umasikini. Mwaka 2002 serikali ya Tanzania ilipitisha sheria mpya ya misitu ambayo inaipa mamlaka jamii zinazoishi kandokando ya misitu kusimamia misitu yao. Kijiji cha Ngea kimeandaa mwongozo wa matumizi endelevu wa Msitu wa Kijiji. Matumizi haya yameainishwa katika mpango kazi huu.

Mpango huu ni mwongozo wa shughuli zote zitakazofanyika katika kipindi cha kutumika kwa mpango na shughuli hizo zimefafanuliwa na kuwekwa bayana. Shughuli hizo ni uboreshaji wa msitu, kuanzisha utaratibu wa usimamizi, udhibiti wa uvunaji haramu, usimamizi wa sheria za misitu na ukusanyaji na usimamizi wa mapato na matumizi yatokanayo na rasilimali za msitu. Kutakuwa na utunzaji wa kumbukumbu za shughuli zote zilizofanyika ili kuendana na matakwa ya mpango. Kumbukumbu zote zitapatikana pia katika Halmashauri ya Wilaya. matukio mbalimbali yatokanayo na msitu. Sheria ndogo zitatungwa ili kusimamia utekelezaji wa mpango.

Mpango huu umeandaliwa na kamati ya maliasili ya kijiji cha Ngea timu ya wawezeshaji kutoka Halmashauri ya Wilaya chini ya Mpango wa Taifa wa Usimamizi Shirikishi wa Misitu kwa kushirikiana na Mradi wa Kuhifadhi Mpango. Mpango huu utatumika katika kipindi cha miaka mitano.

1.1 Umiliki wa Msitu

Msitu unamilikiwa na Serikali ya Kijiji cha Ngea. Msitu wa Kijiji cha Ngea ulitengwa kuwa hifadhi mwaka 2012 chini ya usaidizi wa kitalaamu toka kwa wawezeshaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa na wawezeshaji wa Shirika la Kuhifadhi Mpango na Maendeleo.

1.2 Lengo Kuu la Mpango wa Usimamizi

Msitu wa Kijiji ulitengwa kwa lengo la kuvuna mazao ya mbao, mazao timbao na rasilimali zingine za misitu kiendelevu. Lengo kuu likiwa ni kuweka msitu katika hali ya uasilia na kuboresha hali ya maisha ya kizazi kilichopo na kijacho.

1.3 Madhumuni

Kuboresha hali ya maisha ya wanajamii wa kijiji cha Ngea kwa;

- Kuhifadhi eneo lenye ukubwa wa hekta 3330 ya Msitu wa Kijiji cha Ngea dhidi ya ukataji miti ovyo, uharibifu na matumizi yasiyofaa.
- Kuhakikisha kuna kuwepo na upatikanaji wa mazao yasiyo timbao kwa wakati wote kwa ajili ya matumizi ya kawaida.
- Kijiji cha Ngea hupata mapato kutokana na biashara ya rasilimali za misitu.

1.4 Mfumo wa Usimamizi

Usimamizi misitu ya asili unaofuata uvunaji endelevu na upandaji wa miti ya asili inapobidi..

1.5 Muda

Huu ni mpango wa miaka mitano. Mpango huu utarekebishwa na Kamati ya Maliasili mwishoni mwa mwaka wa pili au muda wowote endapo kuna umuhimu wa kufanya hivyo. Hakutafanyika mabadiliko yeyote katika mpango huu bila ya kibali cha Halmashauri ya Wilaya.

SURA YA PILI**2: HISTORIA FUPI YA MPANGO KAZI****2.1 Jamii**

Kijiji cha Ngea kipo katika kata ya Mitole tarafa ya Njinjo katika Wilaya ya Kilwa. Kinaitwa Ngea kwa ufupi. Kina idadi ya watu wapatao **540** katika kaya zipatazo **182**, na kina hekta zipatazo **9546.5** Kilisajiliwa mwaka **1974** kabla kilikuwa kitongoji cha Ngea.

Kijiji cha Ngea kinapakana na kijiji cha Mitole katika upande wa kaskazini, kwa upande wa magharibi kinapakana na kijiji cha Kipindimbi, kwa upande wa Kaskazini-mashariki kinapakana na kijiji cha Kikole na Kusini kinapakana na msitu wa hifadhi wa Mitarure.

Kijiji hakina Cheti cha Ardhi cha Kijiji lakini mipaka inajulikana vizuri na Kijiji kina muhtasari wa makubaliano kuhusu mipaka pamoja na vijiji vyote vinavyopakana na Ngea. Mipaka ya kijiji imewekwa mawe ya kuonyesha alama za mipaka. Angalia Kiambatisho A. Ramani ya inayoonyesha ardhi ya Kijiji katika Wilaya ya Kilwa.

Kitongoji kinachotambulika ni Ngea kijijini na ni kitongoji kilichokaribu na msitu wa kijiji. Angalia kiambatanisho A, mchoro wa ramani ya kijiji cha Ngea.

2.1.1 Hali ya Kiuchumi na Kijamii

Wanajamii walio wengi ni wakulima. Wengine hujishughulisha nabiashara ndogondogo kama kupasua mbao, vioski, mama lishe, uvuvi, ufugaji wa kuku na ujenzi wa nyumba za asili.

Mazao makuu yanayozalishwa Kijijini kwa ajili ya chakula ni Mpunga, mahindi, mtama, mihogo, kunde, mbaazi na choroko.

Mazao makuu yanayozalishwa kijijini kwa ajili ya biashara ni ufuta na korosho

Mapato yatokanayo na kilimo kwa kila kaya ni kati ya Tsh300,000/= na Tsh 500,000/= kwa mwaka.

Wakulima hujipatia pato la ziada kutokana na urinaji wa asali, uvunaji mbao, uwindaji na utegaji wanyama.

Kila kaya ina wastani wa watu 4-6.

Huduma za jamii zinazopatikana Kijijini niofisi ya kijiji na maji ya bomba, shule ya msingi ipo lakini haina wanafunzi na walimu.

Wananchi huteka maji toka kwenye bomba lililopo kijijiambapo ni umbali wa mita 700 kwa mwendo wa dakika 5 toka katikati ya kijiji. Pia huteka maji katika bwawa la Maliwe

Miji ilio jirani na Kijiji ni Mitole na Njinjo. Mitole hufikika kwa usafiri wagari aupikipiki, kwa mwendo wa dakika kumi, kwa baiskeli saa moja na kwa miguu ni masaa mawili. Njinjo hufikika kwa gari kwa mwendo wa dakika ishirini, kwa baiskeli saa moja na nusu na kwa miguu masaa manne.

2.2 Maelezo kuhusu Msitu

Jina la msitu ni **LIKONDE**

2.2.1 Mahali ulipo Msitu na Ukubwa Wake

Msitu wa Kijiji cha Ngea una ukubwa wa hekta **3,330** na upo upande wa kusini-mashariki katika ardhi ya Kijiji. Unapakana na msitu wa hifadhi wa Mitarure upande wa mashariki na magharibi. Upande wa kusini-mashariki unapakana na kitongoji cha Ngea kijijini. Kitongoji cha Ngea kijijini kipo karibu zaidi na msitu. Kiambatisho A, mchoro unaonyesha alama za mipaka ya msitu na mahali ulipo katika ramani ya kijiji.

Msitu unafikika kwa gari kupitia barabara kuu ya magari iendayo Nangurukuru na kwa miguu kupitia mashambani Mtilila.

Matumizi ya maeneo yanayozunguka msitu ni kama ifuatavyo;

- Upande wa kaskazini ni maeneo ya makazi. Kwa mashariki ni msitu wa hifadhi wa Mitarure.
- Upande wa kusinini msitu wa hifadhi wa Mitarurena magharibi ni maeneo ya mashamba.

2.2.2 Vyanzo vya Maji

Msitu huu una mito midogo ambayo ni Mto Nanyati, Namanyunyu, Kikelike na Mto Ngatani ambayo maji yake hutumika katika maeneo ya mashambani Mtilila kwa shughuli za matumizi ya nyumbani na ufugaji.

(Uvunaji hauruhusiwi pia katika eneo la mita 20 toka kingo za mito midogo inayotiririsha maji kwa mwaka mzima).

(Uvunaji hauruhusiwi pia katika eneo la mita 20 toka kingo za mito midogo inayotiririsha maji kwa mwaka mzima)

2.2.3 Hali ya Udongo

Aina ya udongo katika msitu huu ni Ngunja maana yake ni udongo mwekundu.

Hali ya tabaka la udongo ni kati ya kichanga na mwekundu

Hali ya kijiografia ya msitu ni tambarare na mwinuko.

2.2.4 Uoto wa Asili na Mazingira.

Sehemu kubwa ya msitu ni tambarare na mwinuko.

Eneo kubwa la uoto wa asili ni wa miombo (misitu ya mataji wazi), Miti mifupi ya miombo ndio inayopatikana kwa wingi zaidi na pia kuna baadhi ya maeneo ndani ya msitu upo uoto wa uwanda wa misitu ya pwani (Angalia kiambatanisho 1).

2.2.5 Jamii za Miti ya Mbao

Kuna aina tofauti za miti katika msitu wa Kijiji. Jamii za miti ya mbao zilizopo msituni ni Mninga Jangwa, Mtondoro, Mchenga, Mpingo, Miombo na Mseni.

2.2.6 Mazao Yasiyotimbao

Kuna aina mbalimbali za mazao yasiyo timbao kama vile asali ya nyuki, uyoga, matunda pori, wanyama pori, ming'oko na angadi.

Miti inayofaa kwa ujenzi ni Kingonogo, Msenjele, Mchenga na Msagawi. Miti ya matunda ni Mgongo, Mtopetope, Mfuru, misofu na vitoe. Miti inayotumika kutengenezea kamba ni Mchenga, Mnepa na Myombo.

Jamii za uyoga zifuatazo zinapatikana katika msitu huu; kichuguu, ulelema, Upoa, Mbuyu, uyogandembo, Nguyugu na Manjengechange ya mkumba.

2.2.7 Wanyama Pori na Jamii za Mimea

Wanyama wanaopatikana katika msitu huu ni pamoja na tembo, nyati, nyani, mbwa mwithu, nguruwe, chui, Ndope, Ngolombwe ndandala, bweha na simba.

2.3 Maeneo Madogo ya Usimamizi.

Msitu huu umegawanyika katika maeneo madogo ya usimamizi, kuna eneo lenye ukubwa wa hekari 334 ambalo ni asilimia 10 ya msitu mzima na limetengwa kama eneo ambalo uvunaji wa mazao ya misitu hauruhusiwi kabisa na pia eneo hili lina asili ya misitu ya ukanda wa pwani (Misitu iliyofunga na isiyo pukutisha majani kwa kipindi cha mwaka mzima na kuwa haiungui moto kwasababu hakuna nyasi inyingi).

Eneo la pili ni eneo ambalo halipo katika asilimia kumi lakini linaasili ya msitu wa ukanda wa pwani (Misitu iliyofungana isiyo pukutisha majani kwa kipindi cha mwaka mzima na kuwa haiungui moto kwasababu hakuna nyasi nyingi) eneo hili litaruhisiwa kuvumwa lakini kwa utaratibu wa kutambua maeneo yaliyofanyiwa uvunaji kwakuchukua alama za GPS na eneo lenye miti zaidi ya mitatu yenye sifa za uvunaji mti mmoja utavunwa. Maeneo haya yameonyeshwa katika kiambatanisho A kwenye ramani ya msitu wa Kijiji.

2.3.1 Mambo ya Asili & Haki za Kijadi

Kuna matumizi ya kijadi katika msitu huu. Kuna kaburi la Libemba ambapo wananchi hufanya tambiko kwa kupika mchele na kuku kwa ajili ya kuomba mvua na kuepushwa na magonjwa hatari. Vile vile wapasua mbao na wawindaji humwomba babu Naeja kwa kuweka tumbaku kwenye mti wa Msolo kwa ajili ya kuona miti mizuri na inayofaa kwa ajili ya mbao na wawindaji waweze kuona wanyama kwa urahisi na kufanikiwa katika mawindo yao.

2.3.2 Historia ya Nyuma

Awali msitu ulikuwa unatumika kwa ajili ya kupata asali, kuwinda wanyama na uvunaji mbao. Historia inaonyesha kulikuwa na makazi na shughuli za kilimo miaka ya 1920-1930.

2.3.3 Matumizi ya Sasa

Kwa sasa msitu hautumiki kwa shughuli yeyote ile.

SURA YA TATU**3: MWONGOZO WA MATUMIZI YA MAZAO YA MISITU.**

Msitu utasimamiwa kama msitu wa asili na kutakuwa na mabadiliko kiasi katika usimamizi huo ili kuepuka kubadilisha hali ya uasilia wa msitu. Taratibu za kuingia msituni na za matumizi ya mazao ya msitu yameelezwa katika sura ya nne. Wale ambao hawatafuata taratibu hizi watapigwa faini.

3.1 Matumizi ya Msingi

Wanajamii wa kijiji cha Ngea watakuwa na haki ya kuingia katika Msitu wa Kijiji bila kibali na kupita njia zinazofahamika, haki hii itahusu vijiji jirani Mitole na Kipindimbi. Wanajamii pia watakuwa na haki ya kuchota maji katika msitu. Wasio wakazi wa kijiji hawataruhusiwa katika maeneo ya kijadi bila uangalizi wa kamati ya Maliasili.

3.2 Matumizi Huru ya Msitu

Matumizi huru kwa wanakijiji wa Ngea yatakuwa kwa ajili ya mazao yasiyotimbao kama vile uyoga, matundapori, mbogamwitu, kuni, nyasi na madawa ya asili, vyote hivyo vitapatiwa kibali maalum cha bure toka mjumbe wa kamati ya maliasili kwa kushirikiana na mwenyekiti wa kitongoji. Wasio wakazi wa kijiji cha Ngea wanaweza pia kuomba kibali toka kamati ya maliasili ya kijiji kutumia mazao yaliyotajwa hapo juu. Kamati ya maliasili itakuwa na jukumu la kuhakikisha kuwa mazao haya yanatumia kiendelevu. Watumiaji wa nje ya kijiji wanaotaka kuvuna mazao haya kwa ajili ya biashara wanaweza kutozwa ushuru kama ilivyopangwa na Kamati ya Maliasili.

Kibali cha kutundika mizinga ya nyuki kitatolewa bure kwa kijiji cha Ngea.

Wanajamii toka vijiji vya Mitole na Kipindimbi wanaruhusiwa kuendelea kufanya shughuli zao za kimila bila pingamizi lolote.

3.3 Shughuli katika Misitu Zitakazotozwa Ushuru

Kutakuwa na ushuru wa serikali ya Kijiji kwa shughuli zifuatazo msituni;

- Kutembelea msitu kwa ajili ya mafunzo
- Utafiti
- Utalii msituni

Viwango vya ushuru vimeonyeshwa katika Kiambatisho C. Watalaam na wawezeshaji ambao kwa namna moja au nyingine wamechangia kufanikisha kwa mpango huu hawatahusika na kutozwa ushuru.

3.4 Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji

Kabla ya kuvuna jamii yeyote ya miti iliyoorodheshwa, lazima tathmini ifanyike ili kubaini kiasi kilichopo na mpango wa uvunaji utatayarishwa. Tathmini ya kina itafanyika kufuatana na mwongozo wa Tathmini Shirikishi ya rasilimali za misiti wa Idara ya Misitu na Nyuki katika Wizara ya Maliasili na Utalii. Taarifa za Tathmini shirikishi zimeambatanishwa katika mpango huu. Tathmini shirikishi haitafanyika katika eneo lililotengwa kwa ajili ya hifadhi (eneo la 10% la msitu).

Mpango wa uvunaji utaelezea namna kiwango cha uvunaji kilivyopatikana kutokana na matokeo ya tathmini na utabainisha ni kwa namna gani kiwango hicho ni endelevu. Mpango wa uvunaji ni lazima upitishwe na kamati ya maliasili na kuambatanishwa katika mpango huu.

Kipengele 2.2.5 taarifayatathminishirikishiya Msitu wa Likonde

Kiasi cha Kuvuna Kiendelevu katika Msitu	Miti ya kati	Miti Mikubwa	Ujazo (m ³) kwa miaka mitano (5)	Ujazo (m ³) kwa mwaka
Mpingo	144	0	61	12
Mtondoro	91	0	216	43
Mninga jangwa	80	0	130	26
Mchenga	199	0	334	67
Miombo	70	0	119	24
Mseni	70	0	148	30

Hakuna jamii yeyote ya miti itavunwa pasipo uendelevu, mbali na jamii za miti zilizo rodheshwa katika kipengele 2.2.5 juu hakuna jamii yeyote ya miti itavunwa kwa biashara katika kipindi chote cha utekelezaji wa mpango. Kama Kijiji cha Ngea kitahitaji kuruhusu uvunaji wa jamii ambazo haziku rodheshwa katika mpango huu, itabidi kijiji kiandike barua ya maombi ya kuvuna kwa Afisa Misitu wa Wilaya. Baada ya kupata kibali cha maandishi toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya uvunaji utafanyika. Tathmini ya kina na mpango wa uvunaji kwa ajili ya jamii hizo bado utahitajika.

3.4.1 Utaratibu wa Kupata Leseni ya Uvunaji Miti ya Mbao.

Utaratibu huu utahusisha miti yote iliyo rodheshwa katika kipengele 2.2.4 juu au iliyo fanyiwa tathmini na kuandaliwa mpango wa endelevu wa uvunaji.

1. Uvunaji utafanyika kwa kufuata Mwongozo wa uvunaji katika misitu ya mwaka 2019 iliyotolewa na Wizara ya Maliasili na Utalii. Mtu yeyote anayetaka kuvuna mazao ya misitu toka Msitu wa Kijiji lazima kwanza aandike barua ya maombi kwa afisa mtendaji wa kijiji na aonyeshe aina na kiasi anachotarajia kuvuna.
2. Barua ya maombi ya mteja itapelekwa kwa Afisa Misitu wa Wilaya Maombi hayo yatawasilishwa kwa kamati ya uvunaji ya wilaya kwa ajili ya kuyajadili na kuyapitisha maombi hayo, endapo itaridhia kuwa maombi ya mteja yanakidhi matakwa ya mpango wa uvunaji mteja ataruhusiwa kuvuna. Kama mpango wa uvunaji haujaandaliwa au kamati ya Uvunaji ya wilaya haijaridhia ombi la mteja uvunaji hautaruhusiwa.
3. Mvunaji ni lazima awe amekidhi mashariti ya Kuwa mfanyabiashara wa mazao ya Misitu kwa mujibu wa Sheria na Taratibu za uvunaji.
4. Endepo kamati ya Uvunaji ya Wilaya itaridhia ombi la Mteja, leseni ya Uvunaji itatolewa na Afisa Misitu wa wilaya. Mwombaji atalipia benki gharama za ujazo wa mti mzima uliosimama aliyoomba kupitia akaunti ya Kamati ya Maliasili na kupatiwa leseni yake pamoja na stakabadhi halali ya malipo.
5. Bei Mteja atakayo lipa kwa ujazo wa mti mzima isiwe chini ya kiwango kilichowekwa na Serikali kwa mujibu wa Tangazo la Serikali (GN) la kipindi husika.
6. Kamati ya Maliasili wakishirikiana na Serikali ya Kijiji pamoja na Afisa Misitu wa Wilaya watapanga bei ya mabaki yaliyoachwa kwenye Misitu baada ya uvunaji.
7. Kijiji na Mteja lazima waingie Mkataba wa kimaandishi kabla ya uvunaji kuanza.

8. Mwombaji atasilisha leseni aliyopatiwa idhini kutoka kwa Afisa Misitu wa Wilaya Kijijin. Kamati ya Maliasili itamwonyesha eneo la kuvuna mazao ya misitu anayoyahitaji.
9. Baada ya kuvuna magogo yote yaliyokatwa na visiki yatagongwa nyundo ya Kijiji ili kuyahalalisha.
10. Mwisho mwombaji lazima apate kibali cha kusafirishia toka kwa Ofisi ya Wakala wa Huduma za Misitu Tanzania (TFS) ili aweze kusafirisha mazao yake bila usumbufu toka eneo moja kwenda eneo lingine. Mvunaji lazima awasilishwe kibali cha kusafirishia kwa Afisa Mtendaji wa kijiji na Kamati ya Maliasili ili kuweka kumbukumbu ya nambari ya kibali kabla mzigo haujatolewa kijijini.
11. Utaratibu huu utafuatwa kwa ununuzi wa mabaki ya magogo, vilingu na mazao mengine ya misitu yatakayovunwa kibiashara.
12. Kijiji hakitaruhusiwa kutoa leseni au vibali vya uwindaji wa Wanyamapori, vibali na leseni vitatolewa na Afisa Wanyamapori wa Wilaya au Serikali Kuu.

3.4.2 Mazao Mengine ya Misitu Yatakayokatiwa Leseni

Wanyama pori watalipiwa ushuru sawa na sheria ndogo ya kijiji husika ila ushuru huo usizidi viwango vya sheria mama.

3.5 Matumizi Yasiyoruhusiwa ndani ya Msitu

- Kilimo ndani ya msitu.
- Malisho ya mifugo ndani ya msitu.
- Makazi ndani ya msitu.
- Uvunaji wa miti ya mbao ambayo haijaorodheshwa katika kipengele 0 juu au miti ambayo haijatengenezewa mpango wa uvunaji.
- Uvunaji katika eneo la hifadhi au katika maeneo muhimu ya kimila na jadi.
- Kuchoma moto ovyo.
- Uanzishwaji wa njia mpya zisizo rasimi ndani ya msitu.
- Uzalishaji mkaa.
- Uchimbaji mdogo wa madini.
- Uwindaji wa wanyama ambao wako hatarini kutoweka Simba, Fisi, Chui, Mbwa mwitu na nyati

---

SURA YA NNE
4: HAKI, MANUFAA NA MAJUKUMU YA WADAU

Msitu wa kijiji cha Ngea una wadau wafuatao; Serikali ya Kijiji, Halimashauri ya Wilaya ya Kilwa, serikali kuu na wadau wengine. Majukumu ya kila mdau yameelezwa kama ifuatavyo:

4.1 Kijiji
4.1.1 Haki

- Kumiliki na kutunza msitu wa Kijiji.
- Kukamata, kupiga faini au kumshitaki mtu yeyote anayeenda kinyume na sheria ndogo za kijiji zilizopitishwa na mpango huu.
- Kutumia rasilimali kama ilivyobainishwa katika mpango wa Usimamizi wa Misitu.
- Kukusanya na kutumia ushuru na mapato mengine yatokanayo na mazao ya misitu katika shughuli za maendeleo ya jamii na hivyo kuboresha hali za maisha ya wanajamii.
- Kufanya maamuzi juu ya usimamizi na matumizi ya msitu.

4.1.2 Manufaa

- Kutumia mazao ya misitu bila mashariti magumu kama ilivyoainishwa katika mpango wa usimamizi shirikishi misitu.
- Kutumia miti na mbao kwa ajili ya ujenzi na ukarabaji wa huduma za jamii kijijini.
- Mapato yatokanayo na faini na ushuru wa mazao ya misitu ni mali ya kijiji ingawa kunaweza kuwa na makubaliano ambapo Halmashauri ya Wilaya itapata gawio fulani kutokana na huduma za uwezesaji kama ilivyobainishwa katika kipengele 7.2.
- Kupata mafunzo ya kitaalam katika masuala mbalimbali ya usimamizi misitu na kuboresha maisha ya jamii.

4.1.3 Majukumu ya Serikali ya Kijiji

- Msimamizi mkuu wa shughuli zote za utunzaji wa msitu.
- Kuthibiti mapato na matumizi yote yatokanayo na msitu.
- Kutatua migogoro inayohusiana na misitu pale inapojitokeza na kupeleka matatizo hayo ngazi ya Halmashauri ya Wilaya pale yanaposhindikana kutatua.
- Kudhibiti uvunjwaji wa sheria.
- Kuhakiki vibali vyote vilivyotolewa na Kamati ya Maliasili.
- Kupokea taarifa za uharibifu wa msitu toka Kamati ya Maliasili na wanakijiji kwa ujumla na kuzifanyia kazi.
- Kujadili na kupitisha mipangokazi ya mwaka ya Msitu wa Kijiji iliyoandaliwa na kamati ya Maliasili.
- Kujadili na kuidhinisha matumizi yote ya fedha kwa kamati ya Maliasili, doria, na wajumbe wa serikali ya kijiji kwa ajili ya shughuli za msitu.

4.1.4 Majukumu ya Kamati ya Maliasili

Kamati ya Maliasili ina majukumu yafuatayo:

- Kuratibu shughuli zote za msitu kama vile; upandaji miti, ukusanyaji wa mazao ya misitu na kutunza kumbukumbu za msitu.
- Kutoa vibali vya uvunaji wa mazao ya misitu.
- Kuhakikisha doria imefanyika kila mara na kwa uhakika.
- Kuandaa mpango wa kazi wa mwaka wa shughuli za msitu.
- Kutathmini rasilimali za misitu na kutengeneza mpango wa uvunaji.
- Kutoa taarifa za maendeleo na uharibifu wa msitu kwa serikali ya kijiji.
- Kusimamia na kufuatilia uvunaji.
- Kuratibu shughuli zote zinazofanyika msituni.
- Kupendekeza na kusimamia sheria ndogo ikiwemo kuzirekebisha inapohitajika.
- Kuijulisha jamii juu ya matukio katika Msitu wa Kijiji na maeneo yanayozunguka.
- Kuielimisha jamii juu ya mabadiliko ya miongozo mbalimbali ya utunzaji misitu.
- Kutoa taarifa ya robo, nusu na mwaka juu ya utekelezaji wa shughuli za usimamizi wa misitu kwa Afisa Misitu wa Wilaya.
- Kutoa taarifa ya robo mwaka kwa Halmashauri ili kuendana na utaratibu mpya wa kuweka kumbukumbu. Utaratibu huu unajulikana kwa kitalaam kama NAFOBEDA.

4.1.5 Majukumu ya Wanakijiji

- Kuzuia uharibifu wowote utakaojitokeza katika msitu kama vile uchomaji moto na uvunaji holela wa mazao ya misitu.
- Kutoa taarifa ya uharibifu wa aina yeyote utakaofanyika ndani ya msitu kwa Kamati ya Maliasili na serikali ya Kijiji.
- Kushiriki katika shughuli zote za kuboresha msitu.
- Kupitia na kuidhinisha inapofaa sheria ndogo zilizopendekezwa na Kamati ya Maliasili.
- Kushiriki katika kulinda msitu na kutoa msaada kwa timu ya doria mara kwa mara.

4.2 Halmashauri ya Wilaya

4.2.1 Haki

- Kupokea taarifa za nusu mwaka juu ya utekelezaji wa shughuli za usimamizi wa msitu.
- Kukagua vitabu vya mapato na matumizi na kuchukua hatua zinazotakiwa kama italazimu.
- Kurudisha mamlaka ya usimamizi wa msitu chini ya halmashauri ya wilaya kama kijiji kitashindwa kuusimamia ipasavyo.

4.2.2 Manufaa

- Kupungua kwa gharama za usimamizi wa misitu.

- Kuboreka kwa usimamizi wa misitu.
- Kupungua kwa migogoro na migongano inayohusiana na matumizi ya misitu kati ya Halmashauri ya Wilaya na jamii.

4.2.3 Majukumu

- Kutoa watalaam kwa ajili ya shughuli za msitu pale inapohitajika.
- Kusaidia kutafuta soko la mazao ya misitu.
- Kusimamia na kutatua migogoro ambayo iko juu ya uwezo wa serikali ya kijiji.
- Kuongoza zoezi la kubaini fursa na vikwazo katika kipindi cha kwanza na cha mwisho cha mpango huu.
- Kuingilia kati kama kuna jambo au shughuli yeyote imefanyika kinyume cha utaratibu wa mpango kazi.

4.3 Serikali Kuu

4.3.1 Manufaa

- Kutoa watalaam washauri pale wanapohitajika.
- Kutoa miongozo mbalimbali inayohusu usimamizi misitu.

SURA YA TANO

5: SHUGHULI ZA KUENDELEZA NA KUTUNZA MSITU

Mambo yatakayoangaliwa ni upandaji wa miti na utunzaji wa machipukizi dhidi ya moto, ulinzi wa msitu, kinga na uthibiti wa moto pamoja na mipango ya muda mrefu ya matumizi endelevu wa mazao ya msitu. Mwongozo wa mpango wa utekelezaji wa miaka mitano umeonyeshwa katika kiambatisho B.

5.1 Mikakati ya Jumla ya Kuendeleza Msitu

Katika kuendeleza msitu, mikakati ifuatayo imewekwa;

- Kuthibiti uchomaji moto ovyo msituni.
- Kuthibiti malisho ya mifugo msituni
- Kufanya doria za mara kwa mara ili kuthibiti uvunaji holela na uharibifu mwingine wa msitu.
- Kusafisha mipaka ya msitu.

5.2 Ulinzi wa Msitu

Usimamizi wa Msitu wa Kijiji utakuwa chini ya serikali ya kijiji na utatunzwa na wanajamii.

5.2.1 Ushirikishwaji wa Jamii katika Ulinzi wa Msitu

Msitu utalindwa na wanajamii wote wanaozunguka wanaopakana na mstiti. Kila mtu atatoa taarifa kwa uongozi wa kijiji au kamati ya maliasili au kikosi cha doria pale anapoona uharibifu katika msitu. Kamati ya maliasili itaratibu na kusimamia shughuli za doria.

5.2.2 Walinzi wa Doria

Kutakuwa na timu ya doria itakayochaguliwa na mkutano mkuu wa kijiji ambayo itakuwa na jukumu la kufanya doria za mara kwa mara katika msitu wa jamii. Kikosi cha doria kitakachokuwa kama ifuatavyo:-

- Kamanda mmoja wa kikosi
- Wajumbe wawili wa Kamati ya Maliasili.
- Wanajamii watatu wenye uelewa wa masuala ya misitu

Doria inaweza kuwa ya wanakikosi wawili hadi sita, na kila doria lazima awepo mjumbe mmoja wa kamati ya maliasili, na mwanajamii mmoja. Kikosi cha doria kitaweka kumbukumbu zote za doria katika kitabu cha doria na kitatoa taarifa za matukio kwa kamati ya maliasili baada ya doria. Doria itafanyika angalau mara moja kwa wiki. Wanadoria watalipwa posho kutokana na makubaliano yatakayofanyika.

Kikosi cha doria kitachaguliwa na mkutano mkuu wa kijiji. Kamanda wa kikosi cha doria atakuwa na sifa zifuatazo; mtu shupavu ambaye ni mwaminifu. Wanakikosi watabadilishwa na mkutano mkuu wa kijiji kila baada ya miezi sita au wakati wowote inapobidi kufanya hivyo.

Wanakikosi cha doria watakaobainika kutokuwa waaminifu watafukuzwa mara moja na wengine watachaguliwa kujaza nafasi zao.

5.3 Kusafisha Mpaka na Barabara za Moto

Kamati ya maliasili ya kijiji na jamii kwa ujumla watashiriki katika kusafisha mpaka wa msitu na kutengeneza barabara za moto. Kamati ya maliasili itaamua wapi barabara za moto zipite baada ya kupata ushauri toka kwa Afisa Misisitu wa Wilaya. Ubabuaji moto ni hatua mojawapo muhimu katika kuthibiti moto, na hili ni jukumu la kamati ya maliasili na wanajamii kwa ujumla. Zoezi la ubabuaji na usafishaji wa barabara za moto ni kazi ngumu inayohitaji fedha toka vyanzo mbalimbali.

SURA YA SITA**6: MAPATO NA USIMAMIZI WA MAZAO YA MSITU****6.1 Vyanzo vya Mapato**

Kutakuwa na vyanzo vya mapato vifuatavyo toka msitu wa jamii:

- Ushuru
- Ada za leseni
- Ada za vikundi vilivyoko mafunzoni, shughuli za utafiti na utalii
- Faini za wahalifu
- Na Mengineyo

6.2 Mgawanyo wa Mapato kwa Wadau

Mgawanyo wa mapato yatokanayo na mazao ya msitu utakuwa kati ya serikali ya kijiji na Halmashauri ya Wilaya. Mgawanyo huu utazingatia nani mwenye majukumu makubwa zaidi katika kutunza na kuendeleza msitu. Kila mwaka Serikali ya kijiji itatoa kiasi fulani cha mapato yatokanayo na rasilimali za misitu kwa Halmashauri ya Wilaya kulingana na huduma ambazo Halmashauri imetoa. Serikali ya Kijiji itaamua ni asilimia ngapi ya mapato yagawiwe kwa Halmashauri ya Wilaya kila mwaka.

6.3 Matumizi ya Mapato

Mapato yatokanayo na msitu yataelekezwa katika shughuli za;

- Kuendeleza shughuli za msitu zilizopangwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Mapato yatakayobaki yatapelekwa kwa serikali ya kijiji ili yatumike katika shughuli za jamii.

Matumizi halali ya mapato yatokanayo na msitu wa jamii ni:

- Kulipa motisha (posho) kwa doria.
- Vifaa muhimu kwa ajili ya kuendeleza shughuli za msitu kama ilivyobainishwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Matumizi mengine ya ziada ya kuendeleza msitu yaliyoidhinishwa na Serikali ya Kijiji.
- Ununuzi wa vitabu kwa ajili ya kutunzia kumbukumbu za shughuli za msitu.
- Kuchangia katika shughuli za maendeleo kijijini.
- Asilimia 40 ya mapato yatakuwa kwa ajili ya shughuli za usimamizi wa msitu chini ya Kamati ya Maliasili ya Kijiji.

6.4 Ukusanyaji na Utunzaji wa Fedha

Fedha zote zitatunzwa benki isipokuwa kwa fedha chache kwa ajili ya matumizi madogodogo. Pesa ndogondogo haitakiwi kuzidi shilingi 50,000/-. Kutakuwa na akaunti benki itakayofunguliwa kwa jina la Ngea Kutakuwa na watia sahihi wanne; Afisa Mtendaji wa Kijiji (A), Mjumbe mmoja wa Kamati ya Mipango ya Kijiji (A), Mwenyekiti (B) na mweka Hazina (B) wa Kamati ya Maliasili ya kijiji. Mtia sahihi mmoja wa A na mmoja wa B watahitajika kuchukua pesa toka benki.

6.4.1 Vitabu Muhimu vya Kutunza Kumbukumbu Vinavyotakiwa

Mweka Hazina wa Kamati ya Maliasili atakuwa na jukumu la kutunza vitabu vya kumbukumbu. Vitabu vinatakiwa kuwa tayari kwa ukaguzi wakati wowote na vitakaguliwa na;

- Kamati ya fedha na mipango ya serikali ya kijiji.
- Mkaguzi wa ndani wa Halmashauri ya Wilaya.

Vitabu vitakavyokaguliwa ni;

- Jalada la kumbukumbu/muhitasari wa vikao.
- Kitabu cha kumbukumbu za doria kinachoonyesha tarehe ya doria, njia iliyotumika, kama kuna wahalifu waliokamatwa na dalili zozote za kuwepo kwa uharibifu wa msitu.
- Kitabu cha kumbukumbu za uhalifu kinachoonyesha majina ya wahalifu, faini zilizolipwa, tarehe na nambari ya stakabadhi.
- Vitabu vya vibali na leseni vinavyoonyesha nambari ya kibali, mpewaji, sababu ya kibali, kiasi cha mzigo, kiasi cha fedha, nambari ya stakabadhi, tarehe na jina la mwanakamati aliyesimamia.
- Kitabu cha stakabadhi za malipo yote yaliyofanyika kulingana na mpango kazi huu.
- Kitabu cha matumizi madogo madogo kwa ajili ya kumbukumbu za matumizi ya pesa ambazo hazikuwekwa katika akaunti ya benki.

6.4.2 Taarifa ya Mapato na Matumizi

Kamati ya Maliasili itatoa taarifa ya Mapato na Matumizi kila mwezi kwa Serikali ya Kijiji. Pia kila baada ya miezi mitatu Serikali ya Kijiji itatoa taarifa za Kamati ya Maliasili katika mkutano mkuu wa kijiji ambapo Kamati ya Maliasili nayo inaweza kuwakilisha taarifa.

6.4.3 Kuwajibishwa

Mwanakamati au mwanakijiji yeyote atakayepatikana na kosa la kutumia vibaya fedha za msitu atawajibishwa na serikali ya kijiji au atashitakiwa katika Baraza la usuluishi la kata au Mahakama ya mwanzo. Mjumbe yeyote wa Kamati ya Maliasili atakayepatikana na kosa lazima ajiuzulu haraka na uchaguzi mpya utafanyika kumchagua mjumbe mwingine kuziba pengo hilo.

SURA YA SABA

7: UFUATILIAJI NA TATHIMINI

7.1 Ufuatiliaji

Serikali ya Kijiji itafuatilia shughuli zote zilizopangwa kulingana na mpango kazi wa kila mwaka katika kipindi chote cha miaka mitano. Ufuatiliaji huu utahakikisha kuwa shughuli zote zimefanyika kulingana na mpango kazi.

7.2 Tathimini ya Kati na ya Mwisho

Zoezi la kubaini fursa na vikwazo litafanyika ili kuelewa hali ya maendeleo kama ilivyobainishwa katika mpango kazi huu. Zoezi hili litafanyika mwishoni mwa mwaka wa pili, na mwishoni mwa kipindi cha miaka mitano.

Tathimini itafanyika kama ilivyoonyeshwa katika jedwali la utekelezaji wa mpango kazi lililoonyeshwa katika kiambatisho B. Zoezi hili la tathimini litaongozwa na Afisa Misitu wa Wilaya chini ya mpango wa kitaifa wa Usimamizi Shirikishi wa Misitu.

UHALALI WA MPANGO

MpangowaUsimamiziMisitu

Mpango huu wa Usimamizi Misitu wa Kijiji cha Ngea umepitishwa na mkutano mkuu wa kijiji na kuidhinishwa na Afisa Misitu wa Wilaya. Sheria ndogo zilizoambatanishwa na mpango huu zimepitishwa na Mkutano mkuu wa Kijiji, Baraza la maendeleo la Kata na Baraza la madiwani.

Mpango huu unasisitiza kuwa ni jukumu la wanakijiji wa Ngea kutunza, kusimamia, kutumia kiendelevu na kuendeleza msitu wao kufuatana na malengo ya mpango wa Usimamizi msitu.

MarekebishoyaMpango

Jamii ya kijiji cha Ngea itafanya marekebisho ya jambo lolote katika mpango huu, wataomba ushauri kwa Afisa Misitu wa Wilaya ambaye atashauri na kutoa maoni juu ya marekebisho hayo. Marekebisho hayo yakikubaliwa yatatiwa saini na yataambatanishwa katika mpango huu. Kwamadhumuni ya ufanisi wa haraka wamarekebisho hayo, Afisa misitu wa Wilaya anaweza kutia sahihi kwa niaba ya Halmashauri ya Wilaya.

Mpango huu wa usimamizi wa msitu wa kijiji cha Ngea umesainiwa na:

Mwenyekiti wa Kijiji

Mwenyekiti Kamati ya Maliasili

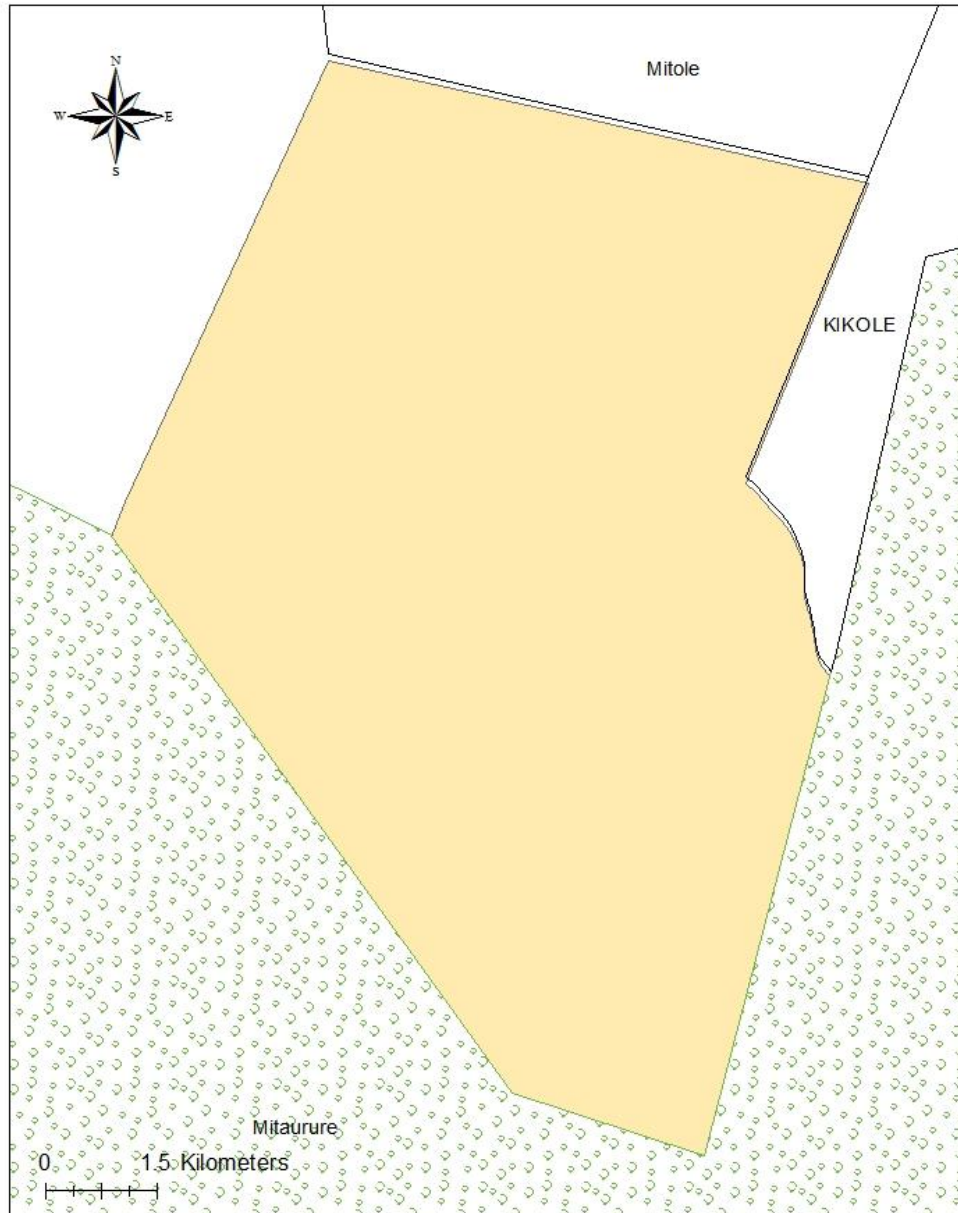
AfisaMisituwaWilaya

VIAMBATISHO

KIAMBATISHO A : RAMANI ZA KIJJI NA MSITU

Ramani inayoonyesha Mipaka ya Kijiji

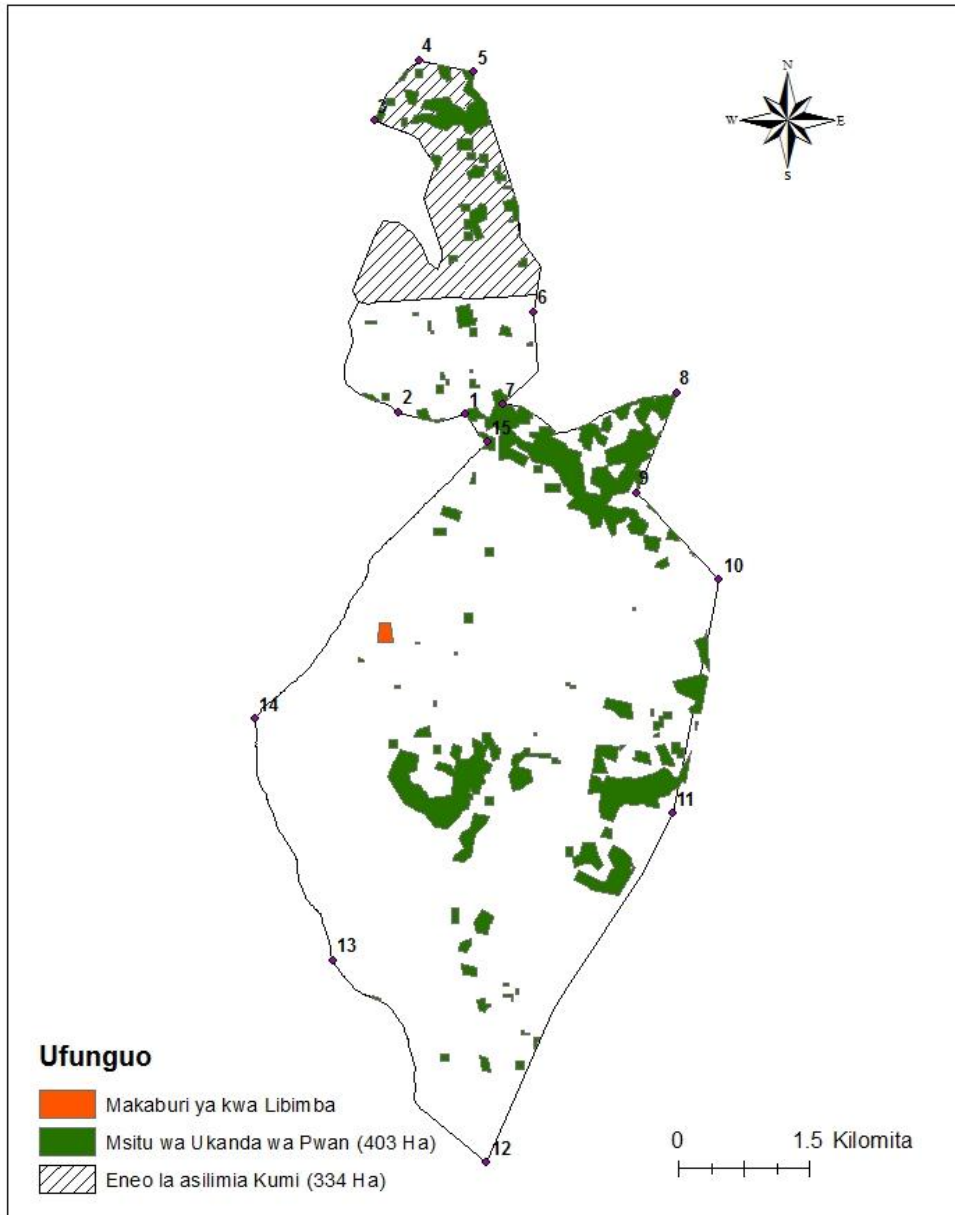

Ramani hapo juu inayoonyesha mipaka ya Kijiji cha Ngea Vijiji vinavyopakana na Ngea vimeonyeshwa, mawe ya mipaka yameonyeshwa kwa alama ya pambetatu na kupewa nambari. Vipimo vya GPS (UTM37L : WGS84) katika mawe ya mipaka ni kama ifuatavyo;

Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
1	SR295	516682	9032490
2	SR297	515999	9033321
3	SR298	513737	9038345

Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Kijiji

**Msitu wa Hifadhi wa Kijiji cha Ngea-Likonde
3330 Ha**

Ramani hapo juu inayoonyesha mipaka ya Msitu wa Kijiji cha Ngea. Mawe ya mipaka yameonyeshwa kwa alama ya pambetatu na kupewa nambari. Eneo linaloonekana jeusi ni eneo la uhifadhi ambapo uvunaji hauruhusiwi kabisa. Vipimo vya GPS (Arc_1960_UTM37S) katika mawe ya mipaka ni kama ifuatavyo;

Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
1.		501308	9022782
2.		502286	9023015

Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
3.		501573	9024724
4.		502078	9025424
5.	...	502712	9025283
6.	...	503399	9022526
7.		503036	9021463
8.		505043	9021597
9.		504575	9020442
10.		505528	9019448
11.		505001	9016761
12.		502857	9012746
13.		501086	9015078
14.		500189	9017848
15.		502616	9021351

Kiambatisho B : Mpango wa Utekelezaji

Kila mwaka kamati ya maliasili ya kijiji ni lazima iandae mpango kazi kwa mwaka unaofuata.

Kazi za Kila Mwaka

- Doria za mara kwa mara
- Kubabua
- Kusimamia matumizi ya sheria ndogo (Serikali ya Kijiji)
- Kuweka kinga za moto (Kamati ya maliasili)
- Kuweka barabara za moto (Wanajamii/Kamati ya Maliasili)
- Ulinzi wa Msitu (jamii nzima)
- Kukusanya mapato yatokanayo na mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)

Kazi za Mwaka wa Kwanza

- Kubabua moto au kusafisha mipaka kuzunguka msitu (Jamii na Kamati ya maliasili)
- Kujenga kituo cha ukaguzi wa mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)
- Doria za mara kwa mara
- Kusimamia matumizi ya sheria ndogo (Serikali ya Kijiji)
- Kuweka kinga za moto (Kamati ya maliasili)
- Ulinzi wa Msitu (jamii nzima)

- Kukusanya mapato yatokanayo na mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)
- Kuweka mabango ya kupiga vita vitendo haramu na kuonyesha msitu.

Kazi za Mwaka wa Pili

- Doria za mara kwa mara
- Kubabua
- Kusimamia matumizi ya sheria ndogo (Serikali ya Kijiji)
- Kuweka kinga za moto (Kamati ya maliasili)
- Kuweka barabara za moto (Wanajamii/Kamati ya Maliasili)
- Ulinzi wa Msitu (jamii nzima)
- Kukusanya mapato yatokanayo na mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)

KIAMBATISHO C : VIWANGO VYA USHURU

Shughuli zifuatazo zitatozwa ushuru kwa Serikali ya Kijiji kwa kufuata Sheria ndogo za Kijiji kama ifuatavyo;

- Kufanya mafunzo ndani ya msitu kwa wageni kutoka nje ya nchi ni shilingi zisizopungua 30,000/= kwa kundi lisilozidi watu 20 kwa kila siku, na kwa wageni wa ndani ni shilingi zisizopungua 20,000/= zitalipwa kwa kundi lisilozidi watu 20 kwa kila siku. Wanafunzi wa shule za msingi na Sekondari hawatatozwa ushuru, wataruhusiwa kufanya mafunzo ndani ya msitu bure.
- Kufanya utafiti, ada itakayolipwa ni shilingi zisizopungua 20,000/= kwa siku kwa kila mtu mmoja na nakala ya taarifa ya utafiti itolewe kijijini, watakaowaongoza watalipwa kiasi kisichopungua 10,000/= kwa siku kwa kila mwongozaji mmoja.
- Kufanya utalii ndani ya msitu ni shilingi zisizopungua 30,000/= kwa kila mgeni kutoka nje ya nchi, Waongozaji watalipwa kiasi kisichopungua Shs. 10,000/= kila mmoja kwa siku moja. Wageni wa ndani ni Shilingi zisizopungua 2,000/= kwa kila mtalii mmoja. Waongozaji watalipwa kiasi kisichopungua Shs. 5,000/= kila mmoja kwa siku moja.

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA MAMLAKA ZA WILAYA

(SURA 287)

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya kifungu cha 168

SHERIA NDOGO ZA KUTUNZA, KUSIMAMIA RASILIMALI ZA MSITU WA KIJJI CHA NGEA

Jina la Sheria	1	Sheria hizi zitaitwa sheria ndogo za kutunza, kusimamia na kutumia Rasilimali za msitu wa kijiji cha Ngea msitu wa Likonde
Tarehe ya kuanza kutumika	2	Sheria hizi zitaanza kutumika mara baada kupitishwa na Baraza la Madiwani la Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa
Tafsiri	3	<p>“Msitu wa kijiji” maana yake ni eneo la msitu lililotengwa na Kijiji lenye miti na uoto mwingine wa asili linalomilikiwa na Kijiji cha Ngea</p> <p>“Mpango wa Usimamizi wa Msitu” maana yake ni kabrasha lenye maelezo ya namna jamii ya kijiji cha Ngeakitakavyo kuwa kina tunza, simamia na kutumia rasilimali za msitu.</p> <p>“Halmashauri ya Kijiji” maana yake ni zaidi ya wajumbe 15 wa serikali ya Kijiji cha Ngea</p> <p>“Mkutano mkuu wa Kijiji” maana yake ni mkutano wa Wananchi wote wa Kijiji cha Ngea wenye Mamlaka na maamuzi ya mwisho katika kijiji cha Ngea Ni kikao cha kijiji kinachohudhuriwa na Wanakijiji wote wenye akili timamu na wenye umri usiopungua miaka 18.</p> <p>“Kamati ya Maliasili ya Kijiji” Maana yake ni kamati iliyochaguliwa na kuundwa na serikali ya kijiji kupitia mkutano mkuu wa kijiji cha Ngea ambayo majukumu yake ni kusimamia na kuratibu shughuli zote zinazohusu misitu iliyopo ndani ya mipaka ya kijiji na maliasili nyingine zilizomo kwenye kijiji cha Ngea</p> <p>“Meneja wa msitu” maana yake ni kamati ya maliasili ambayo kazi yake ni kusimamia na kuratibu shughuli zote zinazohusu Msitu.</p> <p>“Mwanakijiji” Maana yake ni mtu yeyote aliyeandikishwa kwenye orodha ya wakazi wa Kijiji na pia anatambulika na serikali ya Kijiji cha Ngea kuwa mwanakijiji wa kijiji cha Ngea</p> <p>“Kijiji” maana yake ni Kijiji cha Ngea pamoja na Vitongoji vyake.</p> <p>“Kiongozi” Mtu yeyote aliyepewa madaraka na mamlaka na wananchi ili awatumikie</p>

MAZAO YA MSTU

- I. Watu ambao wanaruhusiwa kuingia katika msitu wa kijiji kwa shughuli mbalimbali za usimamizi kutokana na taratibu zilizokubalika ni wakazi wa Kijiji cha Ngea tu.
- II. Watu wengine kutoka nje ya kijiji cha Ngea wataruhusiwa Kuingia ndani ya Msitu wa Kijiji kwa vibali maalum na endapo watakuwa na shughuli iliyokubalika.
- III. Kwa wale wanakijiji wasiojiweza ambao wanatambuliwa na Serikali ya Kijiji kama vile wagonjwa wa kudumu, Walemavu na Wazee watachukua mazao ya msitu yasiyo ya biashara bure bila kutozwa ushuru wa aina yeyote.
- IV. Kwa wale wanakijiji wasiojiweza ambao ni kwa ajili ya matumizi ya nyumbani kama vile uyoga matundapori, mbogamboga, kuni, Madawa na ukindu hapatakuwa na malipo ila kutakuwa na siku Maalum itakayo pangwa na mkutano mkuu wa kijiji ya kukusanya mazao hayo, siku hiyo inaweza kubadilika kutokana na matakwa ya jamii.

Sheria ya Misitu 5
2002 na Sura ya 283

Mazao yote ambayo ni kwa ajili ya biashara yatafunwa kwa kulipia ushuru na kwa kufuata utaratibu uliowekwa na Sheria ya Misitu na Sheria ya Wanyama Pori.

6 Vibali vitatolewa na kamati ya Maliasili ya Kijiji, katibu wa kamati ndio atakua mwandishi wa vibali, ikiwa hayupo mtu yeyote atakayependekezwa na kamati atafaa kuandika vibali hivyo. Vibali vyote vitakuwa vinagongwa Muhuri maalumu uliothibitishwa na Serikali ya Kijiji.

7

(i) Matumizi yafuatayo yataruhusiwa bila kibali wala ushuru/ada

- a) Njia za miguu zinazopita msituni
- b) Kuokota kuni kavu kwa ajili ya matumizi ya nyumbani
- c) Uyoga, matunda, mbogapori na madawa ya asili kwa ajili ya matumizi ya nyumbani.

(ii) Matumizi yaliyoruhusiwa kwa kibali maalum

- a) Kutundika mizinga na uvunaji wa asili
- b) Kuchimba mabwawa ya samaki sehemu zenye maji ndani ya msitu.
- c) Kutumia mazao ya misitu kwa ajili ya maendeleo ya huduma za jamii kama vile ukarabati/ujenzi wa shule, hospitali n.k
- d) Kutumia misitu kwa ajili ya dawa za asili

(iii) Matumizi yaliyoruhusiwa kwa kulipiwa ushuru/ada

- a) Kuvuna miti kwa ajili ya majengo
- b) Kuwinda wanyamapori
- c) Kuwinda ndege
- d) Kuvuna magogo
- e) Kuingia ndani ya msitu kwa ajili ya kufanya utafiti wa mafunzo au utalii.

Bila kuathiri kifungu kidogo cha (b) (c) utaratibu wa kuwinda wanyama pori na kuvuna magogo ni ule uliowekwa na Sheria ya Wanyama pori na Sheria ya Misitu.

(iv) Matumizi yasiyoruhusiwa ndani ya msitu

- a) Kuchoma moto ovyo msitu
- b) Kukata na kupasua miti ya mbao iliyozuiliwa
- c) Kutega wanyamapori ambao si waharibifu wa mazao ya Kilimo.
- d) Kuharibu uoto wa asili sehemu yeyote katika msitu
- e) Kuvuna asali kwa kutumia moto.
- f) Shughuli za kilimo
- g) Makazi ya watu
- h) Kuchoma mkaa.
- f) Kuchunga mifugo, N'gombe , mbuzi, kondoo etc.

(v) Matumizi mengine

- (i) Kufanya mafunzo ndani ya msitu shilingi zisizopungua 10,000 zitalipwa kwa kundi zima
- (ii) Kufanya utafiti, ada itakayolipwa ni shilingi zisizopungua 15,000 kwa siku, watakaowaongoza watalipwa 10,000 kila mmoja.
- (iii) Kufanya utalii ndani ya msitu ni shilingi zisizopungua 10,000 Kila mtalii mmoja na waongozaji watalipwa Shs. 10,000 kila Mmoja kwa siku moja.

(vi) Matumizi yafuatayo yataruhusiwa kufanyika bila kibali wala Kutoa ushuru au ada

- (i) kutumia njia za miguu zinazo pita msituni.
- (ii) Kuokota kuni kavu kwa ajiri ya matumizi ya nyumbani
- (iii) kuokota matunda pori ,uyoga ,mboga pori na madawa ya asili kwa ajiri ya matumizi ya nyumbani

8

VIWANGO VYA ADHABU NA FAINI

- a) Mtu yeyote atakaye patikana analima, anatega wanyama, anaweka makazi au anachoma misitu atalipa faini isipungua Shs 50,000 na kisichozidi shilingi 300,000/- au kifungo kisicho zidi miezi sita au vyote faini na adhabu
- b) Mtu yeyote akipatikana na magogo, mbao au nguzo bila ya kibali atalipa faini isiyopungua shilingi 50,000 na kisichozidi shilingi 300,000/- au kutumikia kifungo kisichozidi miezi sita au vyote faini na adhabu.
- c) Mtu yeyote akipatikana anawinda wanyama au kuchoma mkaa ndani ya msitu bila ya kibali faini isiyopungua shilingi 50,000 na kisichozidi shilingi 300,000/- itatozwa au kutumikia kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote faini na adhabu.
- d) Mtu yeyote akipatikana anaondoa au kubadili alama za msitu zilizo wekwa atakuwa ametenda kosa na atalipa faini isiyopungua shilingi 50,000 na kisichozidi shilingi 300,000/- au kutumikia kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote faini na adhabu

- e) Mtu yeyote akipatikana anarina asali sehemu yeyote ndani ya eneo la msitu bila kibali atalipa faini isiyopunga shilingi 50,000 na kisichozidi shilingi 300,000/- au kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote kifungo na faini.
- f) Mtu yeyote akipatikana anaingia msituni bila kibali maalum kwa shughuli zakukata kuni mbichi, kuchoma magome ya miti, kufanya biashara, kuchukua dawa za tiba, matunda, miyaa, ukindu, uyoga, fito, kongowele. udongo, nyasi, miswaki, pikicho au mboga atalipa faini kwa kila kosa kiasi kisichopungua shilingi 20,000 au kifungo kisicho pungua miezi mitatu au kifungo na faini vyote kwa pamoja.
- g) Kuchunga mifugo ndani ya msitu bila ya kibali faini kwa kila mnyama. Mbuzi au kondoo shilingi 5000, Ngombe shilingi 10,000. Faini hii ilipwe ndani ya siku tatu, la sivyoy mifugo iliyo kamatwa itataifishwa
- h) “kiongozi” akipatikana na hatia ya kuhusika katika kukiuka mojawapo ya taratibu zilizowekwa na sheria hii fani yake ni 50,000 na kufukuzwa uongozi.
- i) Mtu yeyote ambaye ataenda kinyume na sheria ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na atatakiwa kujaza fomu kama zitakavyo andaliwa na Kijiji.
- j) Mtu yeyote ambaye atakataa kulipa faini au kujaza fomu atatumikia kifungo kisicho zidi miezi sita.
- k) Vitu vyote vitakavyo kamatwa isipokuwa mbao, magogo, wanyama, kutokana na makosa yaliyotajwa katika vifungo (a-l) vitataifishwa na kuuzwa kwa njia ya mnada wa hadhara kwa kufuata taratibu zilizowekwa na Kijiji na fedha zitakazopatikana zitakuwa mali ya Kijiji.
- l) Endapo mbao na magogo vitakuwa vimekamatwa Kijiji kitatakiwa kipate ruhusa ya Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa Kabla ya kuuza au kutumia vitu hivyo.
- m) Endapo mnyama atakuwa amekamatwa, Kijiji kitatakiwa kuwasiliana na Afisa wanyama pori wa Wilaya mara baada ya kumkamata mtu huyo kwa hatua zaidi kama zilivyo katika sheria ya Wanyama pori.

Sheria ndogo hizi zimepitishwa kwenye Mkutano Baraza la Madiwani la Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa lililokaa tarehe..... na kusainiwa na

.....
Afisa Mtendaji wa Kijiji
Kijiji cha Ngea

Tarehe.....

.....
Mwenyekiti wa Kijiji
Kijiji cha Ngea

Tarehe.....

.....
Mkurugenzi Mtendaji
Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa

Tarehe.....

.....
Mwenyekiti
Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa

Tarehe.....

